CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA

EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019

FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)

JĘZYK ANGIELSKI
POZIOM PODSTAWOWY

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MJA-P1 (P2, P4, PQ, PQ4)

SIERPIEŃ 2019

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
	1.2.		F
	1.3.		F
	1.4.		T
	1.5.		T

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.1.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	E
	2.2.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
	2.3.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	2.4.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.2.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
	3.3.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	3.4.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	3.5.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
	3.6	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	E
	4.2.		F
	4.3.		A
	4.4.		D

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	5.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	5.2.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu	A
	5.3.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu	C

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
	6.2.		B
	6.3.		C
	6.4.		A
	6.5.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	D

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	E
	7.2.		A
	7.3.		B

Zadanie 8.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	B
	8.2.		A
	8.3.		C
	8.4.		B
	8.5.		B

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	C
	9.2.		B
	9.3.		A
	9.4.		B
	9.5		A

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.
1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.
Zamierzasz wystartować w ciekawym konkursie telewizyjnym z udziałem publiczności. W e-mailu do koleżanki z Anglii:

- **wyjaśnij, jaka jest tematyka konkursu i dlaczego chcesz wziąć w nim udział**
- **poinformuj, co należało zrobić, żeby zostać uczestnikiem konkursu**
- **opisz swoje przygotowania do konkursu**
- **zachęć koleżankę, żeby przyszła do studia telewizyjnego, i napisz o atrakcjach przygotowanych dla publiczności.**

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.
IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.1. Zdający opisuje […] czynności.
5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
5.9. Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
7.4. Zdający proponuje […].

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
   b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *classical music competition, learn a lot, great prize* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażeń synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę)* nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.

12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
    To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu,– taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy…/ Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną.
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.

Zadanie 10.
Zamierzasz wystartować w konkursie telewizyjnym z udziałem publiczności. W e-mailu do koleżanki z Anglii:

- **wyjaśnij, jaka jest tematyka konkursu i dlaczego chcesz wziąć w nim udział**
- **poinformuj, co należało zrobić, żeby zostać uczestnikiem konkursu**
- **opisz swoje przygotowania do konkursu**
- **zachęć koleżankę, żeby przyszła do studia telewizyjnego, i napisz o atrakcjach przygotowanych dla publiczności.**

Hi Susan,
I'm going to compete in a television contest.

• **wyjaśnij, jaka jest tematyka konkursu i dlaczego chcesz wziąć w nim udział**
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do **co najmniej** jednej części polecenia, np. • podaje informację o tematyce konkursu, np. *It's a quiz about famous people.* LUB • podaje rodzaj konkursu, który wskazuje na tematykę, np. *I want to win an art competition.* LUB • wyjaśnia, dlaczego chce wziąć udział w konkursie, np. *I attend art classes so I think I'm good at it. / Mum told me I can draw beautifully*. / *I have always dreamed about appearing on TV.* Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (tematyki konkursu oraz przyczyn wzięcia w nim udziału) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy. Akceptowana jest realizacja drugiej części tego podpunktu polecenia poprzez poinformowanie, skąd zdający się dowiedział o konkursie, pod warunkiem, że wskazuje to jako powód, np. *I read an ad about a singing competition so I decided to take part in it.* Podanie tytułu konkursu może być realizacją tego podpunktu polecenia, pod warunkiem, że jest on podany po angielsku i wyraźnie wskazuje na tematykę, np. *An Expert in Biology.* Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający: – wspomina o chęci udziału w konkursie, ale nie podaje uzasadnienia, np. *I want to take part in it.* – informuje o konkursie, w którym chce wziąć udział ktoś inny np. *My friend wants to take part in the contest because he is good at painting.* – podaje polski tytuł konkursu i nie wyjaśnia, czego on dotyczy, np. *The contest is called „Jaka to melodia"* – podaje angielski tytuł, który nie wskazuje na tematykę, np. *Who Wants to Be a Millionaire*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
There is a contest on TV. I really want to take part in it because he likes me. The topic is favourite.	The TV show will be about football. I want to take part in this TV show because I love football. The show is called "Mam talent" and I decided to take part in it because of the money that I can win. I'd like to take part in a television contest since I've never been in TV. This contest is about geography. It's about cooking so obviously I had to apply.	I want to take part in a TV art contest because I like drawing and I'm good at it. I've always been interested in art. It's a singing contest. My brother told me to take part in it. He thinks I can win and record a CD abroad. This is the most popular program in Poland "Milionerzy." In this show you can win a lot - 1 million zloty. You have to only answer on 12 questions about everything. I want to take part in this show because I need the money for renovating my flat.

- **poinformuj, co należało zrobić, żeby zostać uczestnikiem konkursu**

5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do przebiegu rekrutacji uczestników konkursu, np.

- informuje o wymaganiach organizatorów, np. *I had to prepare three paintings; Candidates had to be good at singing. / To enter, you had to be fit.*
- przedstawia sposób zgłoszenia się do konkursu, np. *I had to come to the studio / send my application to the studio.*

Opis okoliczności zgłoszenia się / dostarczenia wymaganych materiałów jest traktowany jako element rozwijający, pod warunkiem, że zdający odnosi się do podjętych czynności / sposobu zgłoszenia się do konkursu.

Jeżeli zdający realizuje ten punkt polecenia, opisując w jaki sposób zgłosił się do tego konkursu, ale używa czasów teraźniejszych, taka realizacja jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *I go to the studio at weekend and they choose me as the best person.* (R->O)

Użycie czasu teraźniejszego jest akceptowane, jeśli zdający podaje ogólne zasady uczestnictwa w danym konkursie, np. *To enter it, you have to be over 18.* (konkurs może się odbywać regularnie)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w których zdający:

- stwierdza, że trudno/łatwo było się dostać do tego konkursu, bez podania konkretnych działań, np. *It was difficult to enter the contest.*
- informuje, skąd dowiedział się o konkursie, np. *I read an advert in the newspaper.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
A lot of people entered the contest. I found out about the contest from TV.	I had to paint a portrait. People who wanted to take part in it had to write a letter to the organizers. I go there in this weekend because they must choosen me. They switched on different music and I had to know who is a singer. I write to the organisators of this contest that I love music and they write back that they choose me.	I had to paint a portrait of a girl and send it to the organizers. People who wanted to take part in it had to describe their art skills and attach the photos of their five works. I had to answer the questions about music and get more points than my oponents. I wasn't stresed at all. I just had to send a text message with my name and the reason why I want to take part in a show. Luckily after a day they responded me and invited me to a studio.

- **opisz swoje przygotowania do konkursu**

5.1. Zdający opisuje […] czynności.
5.9. Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do swoich przygotowań do konkursu, np.
- opisuje podjęte działania, np. *I tried to paint landscapes.*
- podaje okoliczności swoich przygotowań (np. z kim / gdzie / jak długo), np. *I practised a lot with my brother; I prepared for two weeks; I practised playing the piano in an empty room.*

Akceptowana jest sytuacja, w której zdający odnosi się do swoich przygotowań ogólnie, nie wskazuje konkretnego sposobu przygotowań, np. *It wasn't easy to prepare.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający:
- pisze o przygotowaniach innych osób, np. *My friend painted a portrait of his sister.*
- pisze o czynnościach, które nie mają nic wspólnego z tematyką/rodzajem konkursu, w którym ma wziąć udział, np. *It's a competition about art. I cook something delicious every day.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I don't know what to do. I have nice paintings on the walls. I started my preparing for reading kitchen-books. *(błędy zakłócają komunikację)*	I'm drawing every day. I bought some paints. I catch a few of daily news on the political events and life of the famous people.	I'm drawing every day to train my hand at portraits and I bought new paints. I was studying 5 hours every day. My Geography teacher helped me.

		Every day I listened music and read a lot of information about singer.

- **zachęć koleżankę, żeby przyszła do studia telewizyjnego, i napisz o atrakcjach przygotowanych dla publiczności.**

7.4. Zdający proponuje […].
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do **co najmniej jednej** części polecenia, np.

- zachęca koleżankę do przyjścia do studia telewizyjnego, np. *Why don't you come to the TV studio to support me?*
  LUB
- informuje o atrakcjach dla publiczności, ale nie zachęca do przyjścia, np. *The audience will be able to buy the pictures painted by the contestants.*

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (zachęta do przyjścia oraz przedstawienie atrakcji dla publiczności) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy.

Zaproszenie koleżanki do studia telewizyjnego lub wyrażenie nadziei na obecność koleżanki w studiu telewizyjnym jest akceptowane jako realizacja pierwszej części tego podpunkt polecenia, np. *Come to the TV studio, you won't regret it. / I hope you will visit the studio during the show.*

Akceptowana jest sytuacja w której zdający zachęca koleżankę do obejrzenia tego konkursu, pod warunkiem, że z pracy nie wynika, że chodzi o obejrzenie go w telewizji, np. *You have to watch this competition when I take part in it.*

Akceptowana jest realizacja drugiej części tego podpunktu polecenia poprzez ogólne odniesienie się do atrakcji, bez konkretnego ich przedstawienia, np. *There will be lots of attractions for the audience.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnej części tego podpunktu polecenia, np.

- pisze o publiczności, ale brak jest zachęty do przyjścia, np. *There will be a lot of people in the TV studio.*
- pisze o atrakcjach przygotowanych dla uczestników, a nie publiczności, np. *I hope that it will be very attractive to take part in the contest. I can win a car.*
- zachęca koleżankę do udziału w konkursie, np. *I think you should take part in a similar competition.*
- zachęca koleżankę do obejrzenia tego konkursu/programu w telewizji, np. *You have to see this show on TV. I will be there.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
You came to the studio. I want with pleasure your present on that contest. I want to recommended you this contest couse you love also Geography and you win like me. I wanted you came there.	Come to the studio, please. Boss has a great surprise for every person in the audience.	Come to the studio, please. You will meet famous artists and talk to them. Would you like to watch me live in this programm? I have ticket for you. Maybe you will get a gift prepared for people who watch in the studio. I want invite you to TV studio. Everyone viewer will get a small gift which is surprise. It may be very funny. I really want that you arrive to Poland and come to watch this show when I'm there. You can win some money or different cool things.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.

2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane.
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania" z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania. (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu)
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub

większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą" na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania" rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne" błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne" błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	**sposób oznaczania**	**przykład**
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą" na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna", a na karcie odpowiedzi zaznacza 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem", a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna", a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np. *film „M jak miłość", „Świat Dysku" magazine*.
   Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read <u>Nowe Horyzonty.</u>* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
   - słowa łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki").
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty.* – 4 słowa.